

מאי איכא למימר? מדוע שלא תוכל למאן אז, והרי לא תצא תקלה אם יאמרו אנשים שיצאה מחמת התנאי ולא יתלו זאת במיאונה.

כי אם אכן היה תנאי בקידושיה, והתברר עתה שיש בה מומים — יתבטלו הקידושין!

ומשנינן: **לפי שאין תנאי** אפילו בחופה. היות ומחמת חיבת חופה מוחל הוא על תנאו.

ואם תמאן ויתלו את יציאתה ממנו בתנאו, תצא מכך תקלה.

אך עדיין תיקשי: אם **מסר האב** את בתו **לשלוחי הבעל**,⁽²⁾ שעדיין אין חיבת חופה, ואין אדם מוחל אז על תנאו — **מאי איכא למימר?**

מדוע סבורים בית שמאי, שאינה יכולה למאן כבר משעת המסירה, והרי לא יהיה בדבר תקלה אם יתלו את יציאתה בתנאו?

ומשנינן: משום "**לא פלוג רבנן**".

והיינו, שתיקנו חכמים את תקנתם בצורה כוללת, שארוסות ממאנות ולא נשואות, ולא חילקו בין שלבי הנישואין.

ואי קטנה **נשואה תמאן** בבעלה ונתירנה להנשא לשוק, לא יתלו אנשים את התרתה לשוק במיאונה בבעלה, אלא יתלו זאת בתנאי שעשה עמה בשעת קידושיה, וכשנשאה התברר שלא התמלא התנאי, וכגון שנמצאו בה מומים.

ואתי למימר, ויבואו האנשים לטעות ולומר כי יש **תנאי בנשואין**. והיינו, שאין אדם מוחל על תנאו שעשה כשקידשה אפילו בשעת ביאה. וזו היא טעות.

ולכן תיקנו שנשואה לא תמאן.

והוינן בה: הרי מלשון בית שמאי מבואר שאין ממאנים אלא ארוסות, ולא מי שנכנסו לחופה ועדיין לא נבעלו, ולא מי שכבר נמסרו לשלוחי הבעל.

לפי שהכניסה לחופה או ה"מסירה לשלוחי הבעל" הן שלבים של נישואין [לכמה דברים המתבארים במסכת כתובות].

וכיון שעדיין אין כאן חיבת ביאה, הרי תנאו שהתנה עמה בשעה שקידשה עומד בתוקפו, ואם יתברר לו אז שיש בה מומים יתבטלו הקידושין.

ואם כן תיקשי, **נכנסה לחופה ולא נבעלה** —

3. קטנה שהשיאה אביה אינה יכולה למאן כיון שקידושיה הם מהתורה. אלא כונת הגמרא לומר להשתמש בלשון של "מסר האב לשלוחי הבעל" שהוא שלב של נישואין מן התורה לגבי כמה הלכות [עיי' בסוגיית הגמרא בכתובות מח ב, ובמחלוקת הראשונים שם].

ודין זה, של מסירה לשלוחי הבעל, שייך גם בקטנה המתקדשת מדרבנן על ידי אמה או אחיה, שהם מוסרים אותה לשלוחי הבעל. רש"י

תנאי בשעת החופה עצמה, לפי הכלל שכל דבר שאינו בשליחות, אי אפשר להתנות בו תנאי [המקנה בקונטרס אחרון בקידושין סא, ורע"א בשו"ת תנינא נא. אלא שהוסיף שיש שליחות בנישואין במסירה לשלוחי הבעל].

והשגת אריה בסימן צג מבאר את דברי התוס' כאן, בד"ה בית שמאי, שאכן יכול אדם לעשות תנאי בחופה, אלא שאין הדבר מצוי שיתנה אדם בחופה.